

Bu hakikate binaen Risale-i Nur Külliyyatı'nın müteferrik yerlerine dağıtılmış vaziyette bulunan mevzular bir araya getirilse mükemmel bir izah ve bir hâşiye ve bir şerh olmaktadır. Bizler de zaman zaman bu tür izah ve şerh olabilecek çalışmalar yapmaya gayret ediyoruz. İşte "Risale-i Nur'da kalp" mevzuu da böyle bir çalışma hükmündedir. İnşâallah istifâdeye medar olur.

İnsanın fitratına ve ruhuna derc edilen nihayetsiz istidâtlar, kabiliyetler, meyiller, arzular, istekler ve emeller vardır. Hem insan mahiyet itibâriyle kâinatın çekirdeği hükmündedir. O çekirdeğin çekirdeği de kalptir. Kalp, cismânî çam kozalağı gibi bir et parçası değildir. Bir lâtife-i Rabbaniyedir ki, mazhar-ı hissiyatı vicdan, mâkes-i efkârı dimağdır. Yani konumuza mevzu olan kalp, bir latife olan mânevî kalptir. Onun içindir ki kalp ile vicdan mahall-i imandır. Kalp imanın yeridir ve aynı zamanda iman ile tezyin edilir ve süslendirilir. Kalp takvâ ile seyyiâtan temizlenir. Kalp aşk-ı ebedî için yaratılmıştır ve âyine-i Sameddir. İnsanın bânî hasselerindedir. Hayat-ı ebedîye esâsâtını ve saadet-i uhrevîye levazımâtını tedarik etmek için verilen güzel bir hediye-i Rahmaniye'dir. Kalp, kemalâtın bütün envaini müştaktır. Aşk ise şiddetli bir muhabbettir. Muhabbet ise muhabbetullah için insanın kalbine derc edilmiştir. Bundan dolayıdır ki batın-ı kalp de hadsiz muhabbeti kuşatacak kabiliyettir. Öyleyse kalp ancak muhabbetullah ile teskin olur ve maksadına kavuşur. Kalp aynı zamanda peygamberlerde ma'kes-i vahy ve velilerde de mazhar-ı ilhamdır. Mâziye nüfûz ve müstakbele hulûl edebilir. Nihayetsiz teessürât ve elemlere maruz ve müptelâ ve nihayetsiz telezzüzata ve emellere meftûn ve pürsevdâdır. Öyleyse kalp her tarafı görür. Âdeta bir kumandan gibidir. Cihât-ı sitteden malûmat alır. Onun içindir ki bazen de yoruluyor. İnsanın büyük ve mühim letâifindedir.

Kalp, Sâni-i Kâinât'ın en münevver ve en câmi' bir âyinesidir. Hayatın mihveri ve makinasıdır. Vicdanın penceresidir. Hangi bir şeye el atarsa, bütün kuvvetiyle, şiddetiyle o şeye bağlanır. Büyük bir ihtimam ile eline alır, kucaklar. Ve ebedî bir devamla onun ile beraber kalmak istiyor. Ve onun hakkında tam manasıyla fenâ olur.

Kalp, binlerce âlemlere örnek ve penceredir. Ebedî, sermedî bir bekâdan maada bir şeye razı olmuyor. Ebedü'l-âbâda müteveccih açılmış bir penceredir. Bu fânî dünyaya razı değildir. Çünkü kalp "ebed ebed" arzusu ile sermedî bir hayata müteveccihdir. Onun nihayetsiz arzularını

ve emellerini sermedî bir bekâdan gayrı bir şey tatmin edemez.

Kalp, insanın çekirdeğidir. Ubûdiyet ve ihlâs altında İslâmiyet ile iskâ edilmekle imanla intibaha gelirse, nûrânî, misâlî âlem-i emirden gelen emr ile öyle bir şecere-i nûrânî olarak yeşillenir ki, onun cismanî âlemine ruh olur. Bu ruh iman ile hayatlanır ve beka bulur. Vâhid-i Ehad'den başka merkezinde bir şeyi kabul etmiyor.

Kalp, zevkiyle bulduğu şeyi akla veriyor. Çünkü aklın nuru kalpten geliyor. Kalp insanın duygularının ve lâtifelerinin sultanıdır. Ebedî Zattan başkasına razı olamaz. Ondan başkasına teveccüh edemiyor. Mâsivâsına tenezzül etmez. Bütün dünyayı ona versen, o fitrî ihtiyacı tatmin edemez. Binler âlemin harita-i maneviyesi hükmündedir. Bu âlemin bir harita-i maneviyesi ve çok kemâlâtın bir çekirdeğidir. Çekirdek hâletinde bir şecere-i azîmenin cihâzâtını tazammun eder. Akıl gibi işler.

Kalp, hadsiz hakâik-i kâinatın mazharı, medârı, çekirdeği olduğunu; hadd ü hesâba gelmeyen ehl-i velâyetin yazdıkları milyonlarla nûrânî kitaplar gösteriyorlar. Onun içindir ki makine-i insaniyenin merkezi ve zembereğidir.

Kalp, semaya çıkmak isterse, hayâle biner. Hayal aklın bir hizmetkârı ve hazînesi hükmündedir. Çünkü ihtiyaç dairesi, nazar dairesi kadar büyüktür, geniştir. Hayal nereye gitse, ihtiyaç dairesi dahi oraya gider; orada da hâcet vardır. Kalpten kuvvet ve ziya alan akıl, yetişemediği noktalara hayal ile tayeran eder.

Kalp çekirdek-i insaniye hükmündedir. Mir'at-ı Samed'dir. Kendinde sanem taşını kabûl edemez. Şayet ederse o taş ile kırılıp münkesir olacaktır.

Kalp mülk cihetiyle dairelerin en darı ve melekût cihetiyle en geniştir. İman ile öyle bir zücâceye inkılâb eder ki, şems-i ezelînin şuâtından feyz alıp parlayan bir kevkeb-i dürrî gibi, içinde lüksü yanmaya başlar. Zât-ı Ehad-i Samed'in bir aynasıdır.

Kalp, İmam-ı Rabbanî'nin (ra) beyân ettiği gibi, sâir aynalara muhâlif olarak onda tecellî edeni hisseder bir şuûru vardır. Kalp bir kumandan gibi, letâif askerleriyle kahramanâne maksada yürüsün. Yoksa, kalp, yalnız kendini kurtarmak için askerini bırakıp tek başıyla gitmek, medar-ı iftihar değil, belki netice-i ıztıradır. Kalp çekirdeği terbiye görmezse, kuru bir çekirdek kalarak nûra inkılâb edinceye kadar ateş ile yanması lâzımdır. Kalpteki hadsiz istidâd-ı muhabbet; hadsiz bir Cemâl-i Bâki'ye mâlik bir Zâta tevcih etmek için verilmiştir. Öyleyse o emaneti maksad-ı hakikiyesinde kullanmak gerek.

Kalpten maksat sanevberî (çam kozalağı) gibi bir et parçası değildir. Melekât ve malumât-ı kalbiye, alelekser kulak penceresinden girerler. Kalp gözü sanki cevahire bir hazine olmak üzere Cenab-ı Hak tarafından yapılan bir binadır. Kalp için pek çok hizmetçi vardır ki, o hâdimler kalbin hayatıyla hayat bulup inbisât ederlerse, kocaman kâinât onlara tenezzüh ve seyrangâh olur.

Kalbin dâire-i hayatı geniştir. Kalb-i insan, kâinâtı içine alabilir ve o kadar muhabbet taşıyabilir. Kalbi işlettirmek için en büyük vasıta; velâyet merâtibinde zikr-i ilâhî ile tarikat yolunda hakaik-i imaniyeye teveccüh etmektir. Kalbin göz bebeğinde Şems-i Ezelî'nin aks-i nurunu yerleştirmek, hayatın saadet içindeki kemalidir. Kalbin dünyayı

dolduracak kadar hem emelleri, hem de düşmanları vardır. Kalbin Esmâ-i Hüsna'nın bütün nurlarına ihtiyâçları vardır. İhtiyacat sâikasıyla âlemin envayıyla, eczâsıyla pek çok alâkaları vardır. Öyle bir kâbiliyeti vardır ki, bir harita veya bir fihriste gibi bütün âlemi temsil eder. Kalbin bâtını âyine-i Samed'dir ve O'na mahsûstur. Kalbin bâtını Allah, iman, marifet ve muhabbeti için yaratmıştır. Zahir-i kalp ise sair şeylere müheyyadır.

Kalbin işlemesi zikir ve tefekkürle olur. Kasavetinden bir zerre; şahsî âlemin bütün yıldızlarını kûsûfa tutturur. Kalplere, Kur'ân kuvvet ve gıdâdır. Kalp penceresi avâlim-i gayba karşıdır. Kalp ve lisan zikir ve marifet-i İlâhiyenin mahalleridir. Kalp ve mahiyet-i insânîye zîşuur bir âyinedir. Onda temessül edeni şuur ile hisseder, aşk-ı bekâ ile sever. Not: Bu çalışma Risale-i Nur Külliyyatı'nın müteferrik yerlerinden tanzim edilmiştir.

26.03.2013